

metriske Maal- og Vægt-system, er det ganske vist, at der er adskillige Lande, hvor de have taget ikke alene det franske System, men ogsaa raat have slugt de franske—latinske—græske Benævnelser, men der er sandelig adskillige Lande, der ikke have gjort det, adskillige Lande, hvor den nationale Følelse har opværet sig derimod og ikke villet gaa ind derpaa. Der skal jeg mærkelig nok nævne i første Række Grækenland. Vi vilde os jo ind, at det er græske Ord, vi skulle have, — vi spørme jo alle for Græken, det hørte vi forleden ved Behandlingen af Lovforslaget om de lærde Stoler — og man skulde tro, at naar det var et græsk System, tog Grækenland Benævnelserne, men Grækenland har taget det metriske System, men ikke de Benævnelser, som man i Frankrig gerne vil have, skulle gaa og gælde for græske. En Myriameter kaldes Mil, en Kilometer Station og en Meter Pisi, en Decimeter Palamo — det er en Haandflade —, en Centimeter Daktyl — det er en Finger —, en Millimeter Gram. Og saaledes ogsaa med Hensyn til Rummaal og de andre Maal; jeg skal ikke trætte det ærede Ting med dem, jeg tør i saa Henseende blot henvise til en hvilken som helst Haandbog i Maal og Vægt. Saa er der et Land, der ligger os endnu nærmere, nemlig Holland, et Land, der er stillet nogenlunde paa samme Maade som vi; omgivet af store Nationer og store Sprog og hvor man har Følelsen af, at det gælder at have den sproglige Selvstændighed. Holland har antaget det metriske System, men har ikke indført disse laudervælske Navne. I Holland kaldes en Kilometer Mijl, en Dekameter Roeden, en Meter El, en Decimeter Palm, en Centimeter Dirime, en Millimeter Streep — en Stribe formodentlig. Paa samme Maade med Hensyn til forskellige andre Maal. En \square Dekameter kaldes en Vierkant-Roede, en Støre — det er en Kubikmeter — Wisse, en Liter Kop eller Kan, en Hektoliter hedder Vat, et Kilogram Pund, et Hektogram Onse, et Dekagram Lood og saaledes videre, lutter nationale Navne, de have beholdt, og jeg har aldrig hørt, at det har givet Anledning til nogen som helst Banfelighed for Hollands Bedkommende. Jeg savner Oplysninger med Hensyn til de mindre Stater, som jo kunde sammenlignes med os, paa Balkanhalvøen; jeg har ladet

mig sige, at baade Serbien, Rumænien og Bulgarien have indført det metriske System baade for Maal og Vægt, men jeg betvivler meget, at man i disse Lande har antaget de Benævnelser, man her vil paatvinge det danske Folk. Jeg betvivler ligeledes meget, at det samme skulde være Tilfældet i Ungarn. Naar man ser hen til et Land i Øberkanten af Europa, som i dette Punkt har fulgt med ved at antage det metriske System, nemlig Tyrkiet, ville de Herrer finde, at Tyrkiet ikke har været saa galt at tage disse sammenblandede Benævnelser; Tyrkiet har fuldstændig originale Navne; jeg skal ikke læse dem op, da jeg ikke veed, hvorledes de udtales, men det vide Tyrkerne nok selv; enhver kan se i en Haandbog, at de ere fuldstændig forskellige fra de Benævnelser paa Maal og Vægt, som man nu vil, at danske Mænd skulle tage i Munden som nationale Benævnelser. Jeg maa endnu føje til, at naar de saakaldte franske Navne ere antagne i Lande som Italien og Spanien, ere de ogsaa der nationaliserede; man tager dem ikke i den Form, hvori de bruges i Frankrig, men giver dem italienske og spanske Former. — Maaſte jeg endnu maa anføre, hvad der ogsaa er blevet fremført fra forskellige Sider ved tidligere Behandlinger af denne Sag, at medens man ganske vist i Norge har antaget disse fremmede Navne, skal der herise en meget stor Misforståelse, navnlig hos Menigmand, i saa Henseende. Jeg savner Oplysninger fra Sverige, men jeg skal meget betvivle, at den svenske Bonde skulde have sluttet sig til disse franske Benævnelser.

Tanken om, naar man vil indføre det metriske System, at give det danske Navne, et dansk Klædebon, om jeg saa maa sige, er ingenlunde ny. Jeg skal henvise til, hvad daværende Landstingsmand Krieger sagde i 1876 i dette Ting; han sagde: „Man vil uden stor Banfelighed kunne sætte danske Benævnelser ved Siden af de franske og saa overlade til Sprogbrugen, hvilke man vil benytte. Ved den samme Behandling holdt den nuværende 6te Landstingsmand for 6te Kredts (W. Petersen) paa, at man skulde fastholde Ordet „Pot“ og benytte Ordet „Dobbelt pund“ i Stedet for „Kilogram“. Det ærede 1ste kongevalgte Medlem (Andree), som vi endnu have den Ære at tælle i vor